

УДК 811.111'42

DOI <https://doi.org/10.17721/fovia.philologica/2024/7/6>

Ірина МОРОЗОВА

доктор філологічних наук, професор, професор кафедри граматики англійської мови, Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, вул. Дворянська, 2, м. Одеса, Україна, 65000

ORCID: 0000-0002-1905-7563

morpo@ukr.net

Бібліографічний опис статті: Морозова, І. (2024). Кейс лінгвального професійного профілювання: синтаксичні аспекти мови вчителя іноземної мови. *Folia Philologica*, 7, 45–51, doi: <https://doi.org/10.17721/fovia.philologica/2024/7/6>

КЕЙС ЛІНГВАЛЬНОГО ПРОФЕСІЙНОГО ПРОФІЛЮВАННЯ: СИНТАКСИЧНІ АСПЕКТИ МОВИ ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У статті розглядається питання лінгвістичного профілювання особистостей крізь призму їхньої професійної та мовної компетенції під час вербальної комунікації. Автор ставить за мету виявити набір характерних мовленнєвих маркерів, притаманних реальним і віртуальним учителям англійської мови, та проводить компаративний аналіз отриманих результатів. Дослідження методологічно базується, з одного боку, на оригінальних англомовних романах, де вчителі англійської мови зображені як персонажі, а з іншого – на польовому експерименті, проведеному особисто автором за участю двох учителів англійської мови з одеських ліцеїв, які є вихідцями з України. Після проведення аналізу понять професійного іміджу та мовленнєвого портрета авторка окреслює мовленнєвий статус учителя англійської мови в суспільстві загалом і доводить його приналежність до елітарного соціального прошарку. Дослідження характеризується науковою новизною, адже в ньому вперше виявлено досить суттєві відмінності в синтаксичних моделях із позиції синтаксичної організації мовлення реальних учителів англійської мови з України та їхніх колег, описаних в оригінальних англомовних романах, що можна пояснити, зокрема, її різницею в менталітеті. Зроблено також висновки, що віртуальні вчителі англійської мови віддають перевагу кодуванню своєї інформації в ускладнених реченнях, використовують синтаксичні комплекси, тоді як реальні вчителі англійської мови з України зазвичай нехтують цим способом мінімізації мовленнєвих зусиль, уживають переважно складні, зокрема складносурядні, речення. Сформульовано узагальнення про схильність віртуальних викладачів ставити поспіль кілька розділових запитань, що можна розглядати як тип вербальної сугестії. Попри те, що помилки не є типовими для мовлення обох груп, українські викладачі англійської мови все ж можуть відступати від традиційних правил порядку слів і перевантажувати речення. Перспективи дослідження передбачають можливість зіставлення мовлення віртуальних викладачів англійської мови з мовленням реальних викладачів англійської мови з англомовних країн (як чоловіків, так і жінок), а також додання до сфери аналізу рівні фонетики та лексики.

Ключові слова: лінгвістичне профілювання, учитель англійської мови, вербальна комунікація, англомовний роман, складносурядне і складнопідрядне речення, вербальна сугестія.

Iryna MOROZOVA

Doctor of Science (Philology), Professor, Professor at the Department of English Grammar, Odesa Mechnykov National University, Dvoryanska str., 2, Odesa, Ukraine, 65000

ORCID: 0000-0002-1905-7563

morpo@ukr.net

To cite this article: Morozova, I. (2024). Keys linhvavnoho profesiynoho profilyuvannya: syntaksychni aspekty movy vchytelya inozemnoyi movy [Syntactic Aspects of the Foreign Language Teacher's Speech: A Case of Linguistic Professional Profiling]. *Folia Philologica*, 7, 45–51, doi: <https://doi.org/10.17721/fovia.philologica/2024/7/6>

SYNTACTIC ASPECTS OF THE FOREIGN LANGUAGE TEACHER'S SPEECH: A CASE OF LINGUISTIC PROFESSIONAL PROFILING

The article examines the issue of linguistic profiling of individuals through the lens of their career and language competence. The author aims to identify a set of characteristic speech markers typical of the real and virtual English language teachers and contrasts the results obtained. Thus, the present study is methodologically based on the original

English-language novels where the English language teachers are depicted as characters, on the one hand, and on a field experiment conducted personally by the author and involving two Ukraine-originating teachers of English from Odesa lyceums. Having analysed the notions of professional image and speech portrait, the author outlines the English language teacher's speech status in society in general and proves them to be representatives of the elite social stratum. The study has an uncontested scientific novelty since it has revealed that whilst the real teachers of English from Ukraine and their colleagues described in the original English-language novels demonstrate similar syntactic sentence types in verbal communication, the differences are also quite striking and possibly rooted in the national mentality. Thus, a conclusion has been made that virtual English teachers prefer encoding their information in complicated sentences, using syntactic complexes, whereas the real teachers of English from Ukraine, unfortunately, neglect this way of minimizing speech efforts, and employ more complex and composite sentences instead. Another interesting discovery is the virtual teachers' tendency to ask several tag-questions in a row, which can be seen as a way of verbal suggestion to a certain answer by the interlocutor. Mistakes being far from typical in the speech of both groups, the Ukrainian teachers of English may still deviate from the traditional rules of word order and overload the linear length of their sentences. Regarding the perspectives of the study, the author plans to contrast the speech of virtual English teachers with that of real English teachers from the English-speaking countries, both male and female, and to add the levels of phonetics and vocabulary to the scope of analysis.

Key words: linguistic profiling, English language teacher, verbal communication, English-language novel, complex and composite sentences, verbal suggestion.

*Most of us end up with no more than
five or six people who remember us.
Teachers have thousands of people
who remember them
for the rest of their lives.
Andy Rooney*

Актуальність проблеми й аналіз останніх досліджень і публікацій. Представлене дослідження присвячене розгляду вербального іміджу реального викладача англійської мови та його віртуального образу в сучасній англійській художній літературі. Звернення до цієї теми впливає зі зростання зацікавленості науковців у проблемі відтворення професійного іміджу, а також мотивовано сучасною інтеграцією українського суспільства в європейські країни, де викладання англійської мови набуває особливої релевантності.

Сягаючи корінням у 1800-ті рр., дослідження в руслі профайлінгу виконуються в декількох напрямках – від психології та юриспруденції до лінгвістики, а сам термін «профайлінг» натеper має декілька визначень. Так, під профайлінгом розуміється акт або процес екстраполяції інформації про особу на основі відомих рис чи схильностей (OALDoCE, 2015: 1203) та «процес створення і використання профілю» (Noecker et al., 2013: 384). Психологічний профайлінг охоплює методи викриття прихованої інформації на основі відомих даних (Дяк, 2019: 45). Так, як зазначають М. Телі та М. Чачу, у процесі генерації висловлювань мовець підсвідомо використовує типові риси вербальної поведінки, що є характерними для його віку, освіти, гендеру,

соціально-матеріального статку тощо (Teli & Chachoo, 2022: 1663–1707). Ю. Рупль підкреслює важливість психологічного профайлінгу для відтворення особистісного психотипу в будь-якому виді соціальної взаємодії (Рупль, 2013), а Д. Дон бачить майбутнє лінгвістичного профайлінгу у близькій співпраці із криміналістикою (Dawne, 2022: 183). У власних дослідженнях ми також зверталися до теми профілювання особистості за її мовленням (Морозова, Ярцева, 2022; Морозова, Марченко, 2022; Morozova & Rozharytska, 2021; 2024 та інші), але не в аспекті відтворення вербального профілю мовця визначеної професійної належності.

У нинішній час «битви розумів» та «інформаційного протистояння» значення мовного впливу стає особливо важливим. Мова викладача в аудиторії є, з одного боку, формою соціальної взаємодії між людьми, а з іншого – потужним інструментом плану навіювання на свідомість і поведінку учнів, на їхнє сприйняття особистості вчителя, а також на їхнє бажання чи небажання наслідувати його поведінку. Викладач іноземної мови в цьому сенсі займає маргінальну позицію в аспекті своєї національної ідентичності. За словами німецького методиста і викладача англійської мови Е. Коха, «учитель іноземної мови – сам напівіноземець» (Koch, 2018: 121).

Актуальність дослідження зумовлена двома ключовими моментами: теоретичним, що полягає в його внеску в лінгвістику та гносеологію, та практичним, що стосується можливості використання його результатів для профілювання особистості.

Об'єктом дослідження є мовні патерни реальних учителів англійської мови старших класів гімназії міста Одеси та їхніх віртуальних аналогів – учителів англійської мови, які є головними героями романів “My School Diary” Дж. Грей і “A Word of Truth” Н. Поу.

Важливо зазначити, що як реальні вчителі (які висловили бажання залишитися анонімними), так і їхні літературні рефлексії – це чоловіки середнього віку. З метою об'єктивного аналізу з мовленнєвого потоку було вибрано методом суцільної вибірки 500 фрагментів з мовлення кожної досліджуваної особи. Ці мовленнєві зразки розглядалися як речення, що мають певну синтаксичну структуру. Отже, основна увага приділялася загальним тенденціям саме в синтаксичному оформленні їхніх висловлювань. Зауважимо, що під час дослідження вивчалися записи уроків учителів вищої категорії у старших класах гімназії.

Предметом цієї розвідки виступають поверхнево-синтаксичні структури речень, які використовуються викладачами англійської мови, що відображені в художній літературі та вживаються в реальному житті.

Метою даного дослідження є компаративний аналіз і виявлення типових моделей усного аудиторного мовлення реальних і віртуальних учителів англійської мови. У процесі роботи вирішено такі завдання: уточнено поняття професійного іміджу та чітко розмежовано його з мовленнєвим портретом особистості; визначено мовленнєвий статус учителя англійської мови в суспільстві та проаналізовано синтаксичні відмінності у спілкуванні реальних і віртуальних викладачів англійської мови.

Загалом, роботу виконано в річищі вербального профілювання особистості з урахуванням особливостей національного менталітету. Дослідження базується на нарративному методі аналізу мовленнєвого внеску, із залученням елементів синтаксичного моделювання, та квантитативно-квалітативному підході.

Виклад основного матеріалу дослідження. Соціально детермінований статус носія мови значною мірою впливає на його мовленнєву поведінку, зумовлює вибір мовних форм для кодування повідомлення. У зв'язку із цим дослідження ґрунтується на тезі, що речення, як продукт людської свідомості та її вербального відображення, є результатом когнітивної

діяльності не лише окремої особистості, а соціально сформованої індивідуальності.

Виділяючи разом з американським дослідником У.Лл. Ворнером (Warner, 2009) в англійському суспільстві три основні соціальні групи: «еліту», «середні верстви» і «люмпенів», у своїх дослідженнях ми встановили, що вибір синтаксичної форми кодування висловлювання не є суто особистісним вибором мовця, а продиктований мовною особистістю на підсвідомому рівні та детермінується її належністю до визначеного соціального середовища.

«Еліта» (від франц. *elite* – обраний) у широкому значенні – найкраща частина будь-якої соціальної, етнічної чи професійної групи. Цей термін уживається нами у вузькому розумінні та має на увазі *групу людей із вищою освітою*, які через своє соціальне становище можуть впливати на інших членів суспільства. Сюди уналежноємо аристократів, священників, представників вищих верств суспільства, юристів, учителів та інших людей із вищою освітою. Тобто можна стверджувати, що вчителі становлять мовленнєву еліту суспільства, адже їхнє професійне становище надає їм значний вплив на формування світогляду та мовних навичок молодшого покоління. Говорячи про мовну особистість вчителя, згадаємо термін «мовленнєвий портрет», який спочатку з'явився у стилістиці й базувався на вивченні ідіостилю письменника. З розвитком теорії мовної особистості в сучасних гуманітарних студіях цей термін поширився в когнітивній лінгвістиці в межах питання про людину як особистість у суспільстві. Нині це поняття розуміємо як системний опис особливостей комунікативної поведінки мовця, який може бути індивідуальним або колективним (Eaton, 2016).

Американський лінгвіст Д. Гаймс увів поняття комунікативної компетенції (“communicative competence”), обґрунтував свою думку тим, що володіння мовою не зводиться до словника та граматики, а передбачає чітке уявлення про те, у яких мовних умовах можуть або повинні вживатися ті чи інші слова та граматичні конструкції (Hymes, 1972: 269–293).

К. Джеджера визначає явище професійного мовлення як динамічний засіб реалізації суспільно значущої комунікативної компетенції, що втілюється у процесі встановлення контактів, взаємопізнання та взаємодії між людьми,

що уможливило цілеспрямоване розв'язання конкретних проблем і досягнення бажаних результатів у процесі передачі або обміну інформацією (Джеджер, 2017: 198).

Найвищим проявом професійного мовлення є його культура. Вона виражається «у готовності суб'єкта ефективно організувати свої мовленнєві ресурси для досягнення поставленої комунікативної мети під час професійного спілкування» (Воят, 2015: 225).

Поняття мовленнєвого портрета особистості тісно пов'язано з її іміджем в очах її оточення. За визначенням Кембриджського словника, імідж (англ. *image* – уявлення) – це зображення у вашому розумі або уявлення про те, ким є хтось або щось (Cambridge Dictionary).

Професійні політичні іміджмейкери розглядають імідж як «символічний образ суб'єкта, що створюється у процесі суб'єкт-суб'єктної взаємодії» (Farkas & Vene, 2021: 138). Отже, імідж є результатом соціального пізнання, проте, на відміну від перцептивного образу, імідж є засобом керування. Індуктор іміджу свідомо або підсвідомо прагне управляти тим враженням, яке він справляє на реципієнта.

Імідж являє собою штучно сконструйований образ, що свідомо та цілеспрямовано формується в масовій свідомості та підсвідомості за допомогою інструментів масової комунікації та методів психологічного впливу (Грабовський, 2011). Цей образ слугує для сприйняття особистості цільовою аудиторією. З іншого боку, конструювання іміджу особистості передбачає віддзеркалення її соціального або професійного статусу, що, своєю чергою, визначає поняття професійного іміджу. Професійний імідж розуміється як багатогранне міждисциплінарне поняття, яке синтезує уявлення про характеристики представників окремої соціально-професійної групи відповідно до очікувань суспільства. Однак конструювання іміджу особистості зумовлює рефлексію її соціального або професійного статусу, що, зі свого боку, визначає поняття професійного іміджу. Професійний імідж, своєю чергою, розуміється як багатогранне міждисциплінарне поняття, яке синтезує уявлення про характеристики представників окремої соціально-професійної групи згідно з очікуваннями суспільства (Митцева, 2018: 196).

З огляду на вищевикладене можна дійти висновку, що вчителі англійської мови належать до мовленнєво-соціальної еліти суспільства. Виконуючи свою соціальну роль, вони формують і презентують чітко окреслений професійний імідж, який легко розпізнається оточенням.

Проведення порівняльного аналізу записів аудиторного мовлення українських учителів англійської мови з їхніми книжковими британськими колегами дозволило зробити низку цікавих спостережень.

Установлено, що попри різницю національного менталітету, обидві групи вчителів мають тяжіння до простих нееліптичних синтаксичних конструкцій. Так, у мовленні обох українських учителів англійської мови засвідчено приблизно 63% простих речень, з яких 47% представлено нееліптичними побудовами. У середньому в мовленні досліджуваних учителів англійської мови речення, ускладнені вторинною структурою предикації, становили 9,5% від загальної кількості речень. Складні речення вони вживали у 27,5% випадків. 19% складних речень – це конструкції причинно-наслідкового типу.

Важливо зазначити, що в мовленні обох літературних викладачів 53,7% речень були простими, 22,3% – ускладненими, 24% – складними. Серед складних речень конструкції причинно-наслідкового типу становили 12,7%.

Окрім того, у процесі аналізу в мовленні обох груп засвідчена підвищена кількість однослівних (умовно однослівних) речень-атрактантів уваги, на кшталт: *Attention! Silence! Fiodorov Sashko! Look here! Masha, read!* Речення такого типу книжкові вчителі вживають у 8,6%, а реальні вчителі в 10,2% загальної кількості всіх простих речень свого мовленнєвого потоку. (Зауважимо, що, за нашими підрахунками, однослівні висловлення в середньому не перевищують 6% у мовленні пересічного англійця).

Цікавою, але очікуваною знахідкою виявився факт практичної відсутності порушень граматичних норм у мовленні вчителів обох груп. Відхиленням від автентичного англійського мовлення на синтаксичному рівні в мовленні українських учителів вважаємо порушення порядку слів (а, б) та деяку лінійну переважаність складних речень (б).

Наприклад: а) *I already have told you about it several times!* (український учитель 1); б) *The problem of pollution has been always in the centre of international attention because of plants and factories which are growing everywhere globally and produce a great deal of toxic waste which is very dangerous* (український учитель 2).

Щодо англійців, книжкових учителів, на поверхнево-синтаксичному рівні зафіксовано цікаву тенденцію до розділових питань: *And you went there together with Tom Fraser, didn't you? And you both drank beer there, right? And you heard nothing. Or did you?* (N. Rowe).

Висновки і перспективи подальших досліджень. Узагальнено одержані результати дослідження про синтаксичну рефлексію професійного іміджу вчителя англійської мови. Українські вчителі-чоловіки та їхні книжкові кореляти сприймаються своїм оточенням і вважають себе освіченою елітою суспільства, хоча іноді кокетують щодо свого недооціненого суспільством статусу.

Прикметно, що, незважаючи на різну лінгвокультурну належність, обидві групи вчителів демонструють подібність у кодуванні повідомлень на поверхнево-синтаксичному рівні, що чітко простежується в порівнянні кількісних показників уживання різних типів речень у їхньому аудиторному мовленні. Проте істотні відмінності спостерігаються на рівні використання структур вторинної предикації, а саме синтаксичних комплексів і конструкцій із нео-

собовими формами дієслова (інфінітивні, партиципальні, герундіальні).

Українські вчителі, на відміну від своїх англійських колег, не використовують усі можливості економії мовленнєвих зусиль завдяки переходу на глибинний рівень синтаксису. На наш погляд, така тенденція зумовлена нетиповим характером відповідних конструкцій для слов'янських мов, через що українські вчителі замінюють їх складними реченнями.

Цікавим фактом у мовленні вчителів обох груп є тяжіння до конструкцій причинно-наслідкового типу, що ми пояснюємо професійною звичкою до пояснення навчального матеріалу. Щодо розділових питань британських учителів, то ця особливість спілкування є, на нашу думку, засобом авторитарного переконання та сугестивного пресингу, прийнятого в англійських традиційних школах. Мовлення українських учителів є більш демократичним і доброзичливим, що відповідає особливостям національного менталітету.

Зважаючи на сформульовані висновки, висловлюємо думку про те, що вчителя англійської мови можна легко впізнати в будь-якій країні.

У перспективі плануємо проведення експерименту в англійському середовищі з метою порівняння мовлення реальних і віртуальних учительок, а також проведення аналізу позааудиторного мовлення вчителів англійської мови не тільки на синтаксичному, але й на лексичному та фонетичному рівнях.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Воят Л. Єдність мови і мислення як самостійних процесів з різними життєвими функціями. *Українська мова в юриспруденції: стан, проблеми, перспективи* : матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Київ, 27 листопада 2015 р. / редкол. : В Черней та ін. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2015. С. 224–226.
2. Грабовський С. Імідж. *Енциклопедія сучасної України*. Київ : Інститут енциклопедичних досліджень, 2011. С. 1–2.
3. Джеджера К. Дефініції «ділове спілкування», «професійне спілкування», «професійне ділове спілкування» у термінологічному тезаурусі стосовно комунікативної підготовки студентів. *Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти*. 2017. Вип. 17. С. 197–201.
4. Дяк Т. Технології профайлінгу у слідчій діяльності. Київ: Наукова лабораторія із проблем психологічного забезпечення та психофізіологічних досліджень, 2019. 245 с.
5. Митцева О. Професійний імідж фахівця: суть, функції, структура. *Педагогіка та психологія*. 2018. Вип. 59. С. 191–200.
6. Морозова І., Марченко В. Вербальні засоби об'єктивізації мовленнєвої мімікрії (на матеріалі кінострічки "Catch Me if You Can"). *Закарпатські філологічні студії*. 2022. Вип. 23. Т. 1. С. 155–160. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.23.1.30>.
7. Руль Ю. Психологічний профайлінг – нова освіта у МАУП. *Психологія* : науковий журнал. 2013. URL: <http://medpsychology.pp.ua/psycholog-profiling> (дата звернення: 10.04.2024).
8. Ярцева О., Морозова І. Лінгвальні принципи профілювання віртуальної особистості. *Актуальні питання гуманітарних наук* : міжвузівський збірник наукових праць молодих учених Дрогобицького державного педаго-

гічного університету імені Івана Франка. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 51. С. 386–393. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/51-60>.

9. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/image> (дата звернення: 11.04.2024).

10. Dawne D. Personality Profiling. New York : Statesman, 2022. 342 p.

11. Eaton T. Literary Semantics. London : Melrose Books, 2016. 324 p.

12. Farkas Xenia, Bene Marton. Images, Politicians, and Social Media: Patterns and Effects of Politicians' Image-Based Political Communication Strategies on Social Media. *The International Journal of Press/Politics*. 2021. № 26 (1). P. 119–142. <https://doi.org/10.1177/1940161220959553> (дата звернення: 12.04.2024).

13. Koch E. Die Persönlichkeit des Lehrers aus der Sicht der Schüler. Munchen, Bastei-Verlag Gustav H. Lubbe, 2018. 367 s.

14. Hymes D. On Communicative Competence. *Sociolinguistics* / J.B. Pride and J. Holmes (eds.). Harmondsworth : Penguin, 1972. P. 269–293.

15. Teli M.A., Chachoo M.A. Lingual markers for automating personality profiling: background and road ahead. *Journal of Computational Social Science, Springer*. Vol. 5 (2). P. 1663–1707.

16. Morozova I., Pozharytska O. Literary Characters and their Verbal Mimicry through the Prism of Gestalt Analysis. *Arab World English Journal (AWEJ)*. Vol. 12. № 2. P. 457–468. DOI: <https://dx.doi.org/10.24093/awej/vol12no2.31>.

17. Morozova I., Pozharytska O. Alisa in a Futuristic Wonderland: Traveling Through Time and Space with a Girl from Tomorrow. *Time Travel in World Literature and Cinema* / Ed. Bernard Montoneri. London; ; New York : Palgrave Macmillan, 2024. P. 43–66. <https://doi.org/10.1007/978-3-031-52315-1>.

18. Psychological profiling through textual analysis / J. Noecker et al. *Literary and linguistic computing*. 2013. № 28. P. 382–387.

19. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English / A.S. Hornby ; ed. by Sally Wehmeier. London : Oxford Univ. Press, 2015. 1793 p.

20. Warner W.L. Social Class in America, The Evaluation of Status, a Manual of Procedure for the Measurement of Social Status. New York : Harper, 2009. 284 p.

REFERENCES:

1. Voyat, L. (2015). Yednist movy i myslennya yak samostiynykh protsesiv z riznymy zhyttyevymy funktsiyamy [Unity of language and thinking as independent processes with different life functions]. In: *V. Cherney, S. Husarev, & S. Chernyavskyy (Eds.). Ukrayinska mova v yurysprudentsiyi: stan, problemy, perspektyvy: materialy XI Vseukr. nauk.-prakt. konf., Kyiv, 27 lystop. 2015 r. 224–226*. Kyiv : Natsionalna akademiya vnutrishnikh sprav [in Ukrainian].

2. Hrabovskyi, S. (2011). Imidzh [Image]. *Entsyklopediya suchasnoyi Ukrayiny*, 1, 1–2. Kyiv: Instytut entsyklopedychnykh doslidzhen [in Ukrainian].

3. Dzhedzhera, K. (2017). Definitsiyi “dilove spilkuвання”, “profesiyne spilkuвання”, “profesiyne dilove spilkuвання” u terminolohichnomu tezaurosi stosovno komunikatyvnoyi pidgotovky studentiv [Definitions of “Business communication”, “Professional communication”, “Professional business communication” in the terminological thesaurus regarding communicative training of students]. *Onovlennya zmistu, form ta metodiv navchannya i vykhovannya v zakladakh osvity [Updating the content, forms and methods of teaching and upbringing in educational institutions]*, 17, 197–201 [in Ukrainian].

4. Diak, T. (2019). Tekhnolohiyi profaylinhu v slidchiy diyalnosti [Profiling technologies in investigative activity]. Kyiv: Naukova laboratoriya z problem psykholohichnoho zabezpechennya ta psykho-fiziolohichnykh doslidzhen [in Ukrainian].

5. Mytseva, O. (2018). Profesiynny imidzh fakhivtsya: sut, funktsiyi, struktura [Professional image of a specialist: essence, functions, structure]. *Pedahohika ta psykholohiya [Pedagogy and Psychology]*, 59, 191–200 [in Ukrainian].

6. Morozova, I., & Marchenko, V. (2022). Verbalni zasoby obektyvizatsiyi movlennyevoy mimikriyi (na materialy kinostrichky “Catch Me if You Can”) [Verbal means of objectifying speech mimicry (on the material of the film “Catch Me if You Can”)]. *Zakarpatski filolohichni studiyi [Transcarpathian Philological Studies]*, 23 (1), 155–160. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.23.1.30> [in Ukrainian].

7. Rul, Yu. (2013). Psykholohichnyy profaylinh – nova osvita u MAUP [Psychological profiling – a new education at MAUP]. *Naukovyy zhurnal “Psykholohiya” [Scientific journal “Psychology”]*. Retrieved from: <http://medpsychology.pp.ua/psiholog-profiling> [in Ukrainian].

8. Morozova, I., & Yartseva, O. (2022). Linhval’ni pryntsypy profilyuvannya virtual’noyi osobystosti [Linguistic principles of virtual personality profiling.]. *Aktual’ni pytannya humanitarnykh nauk: mizhvuzivs’kyy zbirnyk naukovykh prats’ molodykh vchenykh Drohobyt’s’koho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka [Topical Issues*

of the Humanities: an inter-university collection of scientific papers by young scientists of the Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University], 51, 386–393. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/51-60> [in Ukrainian].

9. Cambridge Dictionary. (n. d.). Retrieved from: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/image>.
10. Dawne, D. (2022). *Personality Profiling*. New York: Statesman.
11. Eaton, T. (2016). *Literary Semantics*. London: Melrose Books.
12. Farkas, X., & Bene, M. (2021). Images, politicians, and social media: Patterns and effects of politicians' image-based political communication strategies on social media. *The International Journal of Press / Politics*, 26 (1), 119–142. <https://doi.org/10.1177/1940161220959553>.
13. Koch, E. (2018). *Die Persönlichkeit des Lehrers aus der Sicht der Schüler*. Munchen: Bastei-Verlag Gustav H. Lubbe [in German].
14. Hymes, D. (1972). On Communicative Competence. In: *J.B. Pride, & J. Holmes (Eds.). Sociolinguistics*, 269–293. Harmondsworth: Penguin.
15. Teli, M.A., & Chachoo, M.A. (2022). Lingual markers for automating personality profiling: background and road ahead. *Journal of Computational Social Science, Springer*, 5 (2), 1663–1707.
16. Morozova, I., & Pozharytska, O. (2021). Literary characters and their verbal mimicry through the prism of gestalt analysis. *Arab World English Journal (AWEJ)*, 12 (2), 457–468. <https://dx.doi.org/10.24093/awej/vol12no2.31>.
17. Morozova, I., & Pozharytska, O. (2024). Alisa in a futuristic wonderland: Traveling through time and space with a girl from tomorrow. In B. Montoneri (Ed.), *Time travel in world literature and cinema*. London ; New York: Palgrave Macmillan, 43–66. <https://doi.org/10.1007/978-3-031-52315-1>.
18. Noecker, J., Ryan, M., & Juola, P. (2013). Psychological profiling through textual analysis. *Literary and Linguistic Computing*, 28, 382–387.
19. Hornby, A.S. (Ed.) (2015). *Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English*. London: Oxford University Press.
20. Warner, W.L. (2009). *Social Class in America, The Evaluation of Status, a Manual of Procedure for the Measurement of Social Status*. New York: Harper.